

okolí újezdu_praha 1_malá strana

atelier sochařky hany wichterlové

samostatně stojící stavba se zahradou na pozemku patřícímu mč praha 1
v současné době přístupná přes bytový dům újezd 29

stav stavby v roce 2010
foto: david cysař

Hana Wichterlová

Sochařka Hana Wichterlová (1903–1990) patří v rámci meziválečné avantgardy k nejvýznamnějším představitelům českého moderního sochařství.

Vystudovala pražskou Akademii výtvarných umění (1919–1925) v ateliéru zakladatele českého moderního sochařství Jana Štursy. Po absolvování školy odjela na studijní pobyt do Paříže. Stýkala se především s ostatními krajany mj. se svými spolužáky z AVU Bedřichem Stefanem a Vincencem Makovským. Její následnou tvorbu i názorové a duchovní směřování výrazně zasáhl sochař rumunského původu Constantin Brancusi. A to zejména filozofický podtext jeho díla, který je spjat s přírodou a orientálním myšlením. Probudil v ní touhu po syntetické, jednoduché formě.

Po návratu z Francie v roce 1932 vytvořila sochu PUPEN (s původním názvem Kohoutek), která je považována za její nejvýznamnější dílo. PUPEN reflektuje pobyt v Paříži a poprvé v historii českého sochařství ztvárňuje rostlinu (pupen kohoutku lučního) a nikoli figurální nebo zvířecí motiv, jak tomu bylo doposud.

V roce 1935 objevila v zahradě pod Petřínem fotografický ateliér. Pronajala si jej a začala ho rekonstruovat do obyvatelného stavu. Spolu se zahradou se pro další desítky let stane prostorem pro její a Stefanovy sochy (s Bedřichem Stefanem se stali životními partnery). Zároveň se stal během komunistické éry jakýmsi magickým útočištěm, kde se potkávali přátelé z uměleckých kruhů, náhle tolik vzdáleni tíživé realitě.

Za vrchol její poválečné tvorby lze považovat díla PECKA (1964) a LUSK (1967–68), v nichž volně navázala na své starší abstraktní práce. Vazba této plastiky k MRTVÉMU PTÁKOVÍ (1931) a především pak k PUPENU (1932) je zcela evidentní, a to nejen pro tvarový elementarismus, ale také pro bravurní práci se světlem, jež autorčiným sochám propůjčuje neopakovatelný mystický a kontemplativní rozměr.

Zvláštní místo v díle Hany Wichterlové má figurální plastika MAHULENA (1955–1990). Nikdy nedokončená a po desetiletí přepracovávaná alegorie symbiózy stromu a ženského těla.

U příležitosti 85. narozenin jí byl v roce 1988 úředně přidělen termín výstavy v pražské Nové síni. Sochařka se jej vzdala ve prospěch talentovaných umělců sdružených v Aktivu mladých výtvarníků. 18 mladých sochařů tak dostalo víc než vzácnou příležitost veřejně a legálně představit svá díla. Pod kurátorským vedením Magdaleny Juříkové na výstavě „Mladí pražští výtvarníci k jubileu Hany Wichterlové“ vzdali hold první dámě českého moderního sochařství.

V díle Hany Wichterlové se promítá hluboký zájem o přírodu, starověkou a zejména východní nauku. Dobře znala indickou filozofii a hinduistické učení, cvičila jógu a meditovala. Svým zaujetím pro přírodu a přírodní tvary se vymykala dobovému kontextu. Zemřela ve svém ateliéru v roce 1990.

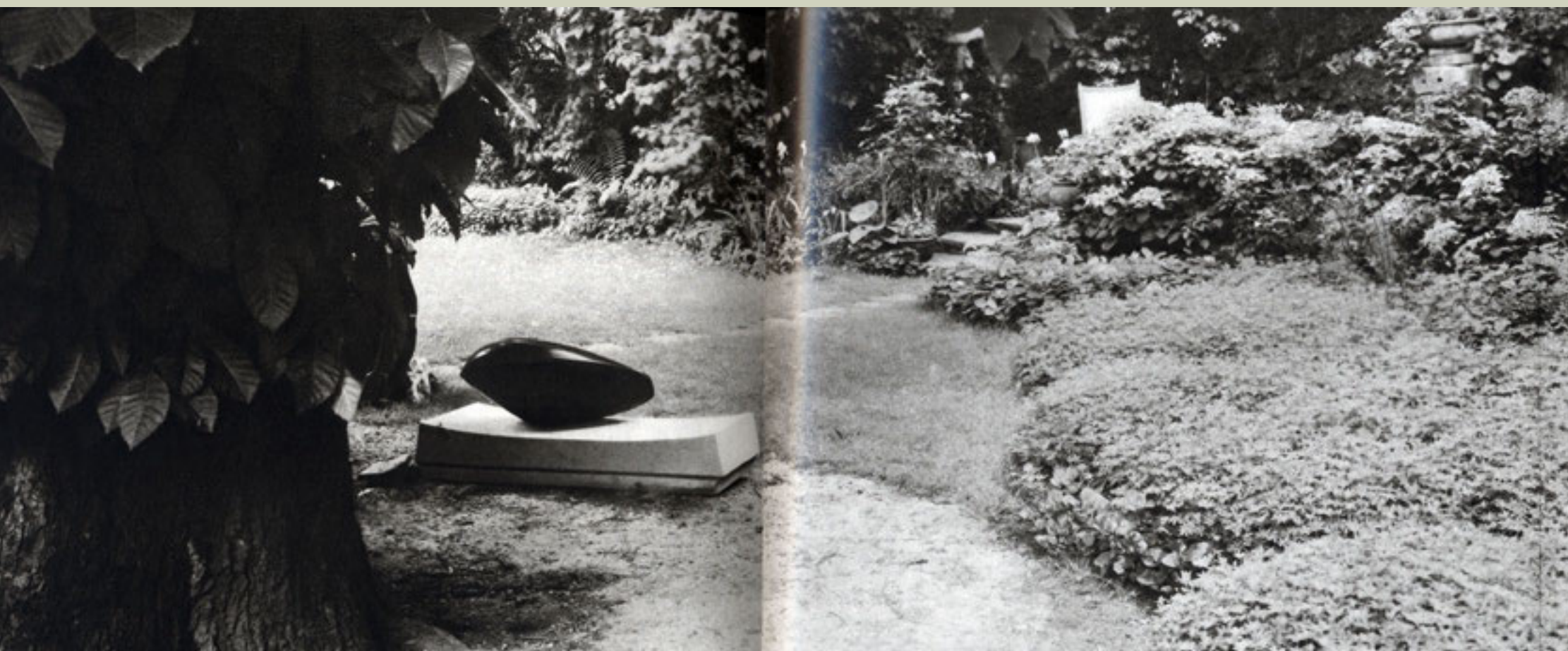

S úpravou okolní zahrady sochařce pomáhala nejstarší sestra Emy, vystudovaná zahradní architektka. Zahrada byla dle pamětníků vždy džunglí, avšak džunglí s řádem – sochařsky komponovaným prostorem. Od samého počátku ji v ateliéru navštěvoval Josef Sudek, soused „odnaproti“. Návštěvy byly doprovázeny fotografováním magického místa a snímky se pak souborně objevily v cyklu „Zahrádka paní sochařové“.

Zahradní domeček pod několikametrovou barokní zdí měl navzdory své velikosti jistý majestát, který mu vtiskly i drobné úpravy architekta Pražského hradu Otty Rothmayera.

Malebný ateliér s kouzelnou zahrádkou na úpatí Petřina se stal na mnoho let místem setkávání významných osobností české kultury. Hanu Wichterlovou a Bedřicha Stefana zde pravidelně navštěvovali mj. Otto Rothmayer, František Tichý, Jaroslav Seifert, Vladimír Holan, Josef Topol, Anna Masaryková, Růžena Vacková a další.

zahrádka paní sochařové
foto: josef sudek

atelier sochařky hany wichterlové děkuje za podporu!